

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 331

Květen 1983

Zpráva zahraničního výboru senátu o situaci na poli lidských práv v Československu

Odborníci zahraničního výboru senátu navštívili nedávno Československo a Rumunsko. O svých poznatcích vydali podrobnou zprávu. Ve stati o Československu se konstatuje, že nynější politické, společenské a hospodářské podmínky v této zemi jsou v převážné většině výsledkem událostí z let 1968 a 1969, z prvních měsíců po vpádu vojsk Sovětského svazu a jeho spojenců do Československa, který měl zastavit obrodný proces zavedený Alexandrem Dubčekem.

Autoři zprávy dále konstatují, že historie Československa, pokud se týká dodržování lidských práv, je jedna z nejhorších ve východní Evropě, přesto, že Československo je jednou ze signatářských států Závěrečného aktu z Helsinek a jiných mezinárodních smluv o lidských právech, včetně Mezinárodního paktu o občanských a lidských právech. Ve zprávě se dále praví, že v Československu se nerespektuje skutečná svoboda projevu, tisku a shromažďování. Rozmnožovat materiál, označený za "podvratný", je trestné. Přesto, že čs. ústava zaručuje právo spolčování, v praxi je skutečná veřejná diskuse o domácích a zahraničních otázkách zakázána. Cestovat do ciziny je čím dále tím více komplikovanější, pro mnoho občanů vůbec nemožné, a to nejen na Západ, ale poslední dobou i na Východ.

Ve zprávě se také popisuje persekuce věřících, která se přistoupila právě v posledních měsících a autoři citují několik případů uvězněných kněží.

Delší stat' je věnována vzniku Charty 77 a VONSu (Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných). Autoři zaznamenávají, že Charta 77 vydala od svého vzniku několik set dokumentů a konstatují, že tu nejde o politické hnutí, ale o občanskou iniciativu, která chce přinutit orgány, aby dodržovaly ústavu a platné zákony. VONS, který byl založen v dubnu 1978, vydává "sdělení", ve kterých dokumentuje zneužívání právního systému v Československu a porušování lidských práv.

Autoři zprávy konstatují, že přes úsilí vlády a policejních orgánů oslabit činnost Charty, aktivita Čechů a Slováků na poli lidských práv pokračuje, a výslovně uvedli, že "... delegace získala silný dojem, že zápas za zlepšení životních podmínek v Československu bude pokračovat navzdor persekuci a útlaku ze strany vlády . . ."

Zpráva zahraničního výboru senátu dále poukazuje na úzké svazky Československa a Spojených států v minulosti, které nynější velvyslanec Spojených států v Československu, Jack Matlock, nazval "svazky pokrevními a historickými". Ve Spojených státech žije mnoho Američanů českého a slovenského původu, ale od komunistického převratu v r. 1948 jsou tyto vztahy poznamenány mnoha problémy, zejména v poslední době. Porušování lidských práv v Československu a neochota čs. úřadů vydávat vstupní visa americkým občanům na návštěvu příbuzných, jsou jen dva z mnoha problémů, které jsou na překážku zlepšení vztahů mezi oběma zeměmi. Autoři zprávy

zahraničního výboru končí těmito slovy: "Lepší vztahy mezi Spojenými státy a Československem se budou moci rozvinout jen tehdy, až Československo jasně dokáže svoji ochotu poskytnout svým občanům základní lidská práva a svobody". -afa-

Zájezd velvyslance Spojených států v Praze, Jacka F. Matlocka, do západních Čech

Velvyslanec Spojených států v Praze, Jack F. Matlock, byl ve dnech 14. a 15. května v jihozápadních Čechách, aby tam navštívil místa, kde jsou - nebo kdysi byly - památníky na počest amerických vojáků, kteří se na jaře roku 1945 podíleli na osvobozování Československa. V sobotu, 14. května velvyslanec Matlock navštívil Cheb, Koloveč, Litice a Rokycany a v neděli 15. května, navštívil postupně Vitějovice, Kašperské Hory, Sušice, Pole a Lnáře. V Rokycanech a v Kašperských Horách místní činitelé zakázali velvyslanci Matlockovi pronést připravený český projev a v Sušici byl nucen mluvit anglicky. U všech těchto památných míst velvyslanec Matlock položil věnec, věnovaný americkým lidem.

Z projevu velvyslance Matlocka v Chebu vyjímáme: "... Je tomu něco málo přes 38 let, co na místě, kde nyní stojíme, se blížil ke konci boj za osvobození Evropy od nacismu. Dne 26. dubna 1945, vojáci americké první pěší divise vstoupili do města Chebu a osvobodili ho. Bylo to první město v Čechách osvobozené od nacistů americkými vojáky. Brzo nato následovala další města a vesnice: Bor, Klatovy, Plzeň, Sušice a další. Dnes si připomínáme úsilí, které vynaložili tito američtí vojáci, aby přinesli mír a svobodu Československu a celé Evropě. S vděčností a pokorou kladu věnec na tento pomník, jeden z pěti památníků, postavených první divizí na vojenských polích Evropy. Ve vzpomínce na americké vojáky, kteří zde bojovali a padli, nesmíme zapomenout na příslušníky mnoha jiných národností, kteří bojovali za osvobození Evropy. Tento boj probíhal v mnoha formách: odboj Čechů a Slováků ve vlastní zemi; tragické povstání Poláků ve Varšavě; nezlomná obrana Britů, kteří stáli sami proti nacistům při záchraně svého ostrova; oběti národů Sovětského svazu; statečný boj příslušníků odbojových sil ve Francii a jiných okupovaných zemích. Bez nezištné oddanosti těchto výtečných mužů a žen vyšším ideálům, bychom nemohli doufat v lepší budoucnost. Věnujeme jim dnes naši úctu a ujištění, že vyvineme veškeré úsilí, aby jejich ideály žily dál . . ."

Londýnské Listy, časopis Čechů a Slováků ve Velké Británii, přinesl tuto zajímavou zprávu:

Noví otroci v Československu

Koncem října přinesl londýnský Times obsáhlý referát o Československu pod názvem "V Praze jsou tváře, které tam nepatří". Podle anglické žurnalistické tradice, titul článku vyjadřuje jemnou historickou narážku na selhání konceptu "socialismu s lidskou tvář".

VESTNIK

May 1983

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$4.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

VĚSTNÍK

Květen 1983

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$4.00 ročně - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Nové tváře v Praze a jinde v Československu jsou Vietnamci a podle Timesů by tato nová vlna přistěhovalců mohla dosáhnout během dvou příštích let 300.000 lidí.

První Vietnamci, kterých nebylo mnoho, se začali objevovat v Československu po vietnamské válce. Byli to většinou bývalí vojáci ze severního Vietnamu, kteří navštěvovali po jeden rok jazykové školy a když zvládli češtinu, šli buď studovat na univerzitách nebo získali specializovaný výcvik v průmyslu.

Minulého roku začali přicházet mladí lidé z jižního Vietnamu ve věkové skupině 17-25 let. Bylo jim slíbeno, že v Československu budou mít možnost studovat a získat pracovní praxi v průmyslu. Namísto těchto slibů byli umístěni na práci na stavbách v Praze, za kterou byli placeni 700-850 korun měsíčně; méně než třetinu platu českých dělníků. Jsou ubytováni ve společných ubikacích a protože neumí česky, jsou od našich dělníků odděleni.

Problémy s Vietnamci dosáhly vrcholu koncem září, kdy noví přichozí odmítli pracovat a žádali možnost práce v jiných průmyslových odvětvích a požadovali stejný plat za stejnou práci jako čeští dělníci. Také se dožadovali práva vařit si svou vlastní stravu a hlavně rýži, poněvadž nesnášeli jídla z české stravy. Nakonec prý došlo ke kompromisu za zprostředkování vietnamského velvyslanectví v Praze.

Vietnamci nejsou jedinými novými přistěhovalci. V severních Čechách pracuje v textilním průmyslu 4.000-5.000 dělníků z Kuby a na severní Moravě se prý očekává 80.000 dělníků z Mozambiku. Pražští lékaři mluví o tom, jak se noví přichozí musí podrobit lékařským prohlídkám, aby se zjistilo, zdali nejsou nosiči tropických nemocí. Lidé vyprávějí i o tom, že někteří Kubánci byli určeni pro zvláštní psychologický výcvik, kterým jsou připraveni k terorismu a vraždění.

Problematika nové imigrace do Československa, o které se tisk nikdy nezminil, obsahuje jistý aspekt národohospodářské politiky, jehož plných následků si pravděpodobně nejsou vědomi ani samotní plánovači. Je pravděpodobné, že diktátoři malých a chudých zemí, jako Československo, cítí silnou potřebu ukazovat světu svou důležitost a moc. Zatím co na Západě je nezaměstnanost, oni se mohou vychloubat, že v Československu je dost práce pro tisíce nových přistěhovalců. Fakta československé hospodářské situace jsou jiná. Velké procento lidí, ačkoliv jsou zaměstnáni, nemají v závoděch a kancelářích co dělat. Celý systém trpí nadbytkem, nikoliv nedostatkem pracovních sil.

Je důležité klást si otázku, jaké následky může mít tato nová politika emigrace obrovských skupin barevných dělníků do státu malých rozměrů, kde životní úroveň domorodého obyvatelstva je ve srovnání s minulostí na nízkém stupni a kde neexistuje žádná průmyslová expanze.

Jedním z následků může být podle analýzy Timesů systematické tříštění sociálních a národnostních skupin, vedoucí k mnohem tvrdší kontrole celé země. Faktem zůstává, že v Československu není zapotřebí nových pracovních sil. Dalším faktem je, že navzdory počátečním slibům, nemají noví přichozí

možnost vydělat si slušné mzdy a stávají se tak novými otroky komunistického systému. Jsou vykořisťováni komunistickým imperialismem a napadáni fašistickým chováním čs. dozorců, kteří se jim vysmívají a dávají jim ty nejhroší úkoly, aby zneprjemnili jejich tvrdý život, právě tak, jako to dělají intelektuálům, kteří pro politické důvody byli zařazeni na manuální práci. Všichni světoví odpůrci rasismu zde mají nové pole působnosti a jistě budou brzy protestovat proti takové nápadné diskriminaci.

Americký ministr hostem CDUP

Náměstek amerického ministra zahraničí a vedoucí oddělení pro lidská práva na State Departmentu Elliott Abrams byl čestným hostem na 4. výroční večeři CDUP (britského VONSU), která se konala 16. března v Cavalry and Guards Club v Londýně. Večeři, které se zúčastnilo na 90 vybraných hostů, mezi nimiž byli členové současné britské vlády, poslanci všech stran, zástupci armády, tisku a exilových složek, předsedal prezident CDUP Sir Bernard Braine.

E. Abrams zdůraznil ve svém projevu, který nastínil pozici americké vlády na otázku lidských práv v mezinárodních stycích, jeho podporu a ocenění práce CDUP. CDUP neúnavně bojuje za propuštění politických vězňů a nedávná intervence Sira Bernarda Braina na čs. velvyslanectví pomohla ve věci propuštění Václava Havla na svobodu. Cenu nátlaku, jaký CDUP vynakládá na čs. orgány, ocenil i novinář Karel Kyncl, který byl vystěhován z Československa minulý měsíc po několikanásobném žalářování. Večeři CDUP rovněž pozdravili dva britští ministři předsedové. Paní Thatcherová zaslala poselství podporující práci CDUP a bývalý premiér Lord Home vyvážil Abramsův projev pohledem zkušeného státníka na otázku lidských práv. Modlitbu přednesl papežský pro-nuncio arcibiskup Heim a úspěšný večer uzavřeli zakladatel a jednatel CDUP Josef Josten a Norris McWhirter. A.P.

Z Prahy

Na pražském letišti byl zadržen korespondent New York Times, Henry Kamm, šéf římské redakce, který jel do Československa napsat článek o českém filmaři, dnes velmi populárním na Západě, který natáčel právě film v Praze a v Československu o Mozartovi. Je to Miloš Forman, kterému byl Hollywoodem svěřen úkol zfilmovat velmi úspěšnou divadelní hru "Amadeus". P. Kammovi byl zabráněn vstup, když odmítl předat svůj adresář inspekčním orgánům. Odůvodnil své rozhodnutí, že vydání adresáře by bylo porušení zákona soukromého práva a přestupek novinářské odpovědnosti nesdílet pramen zpráv nebo styku kdekoli, s kýmkoli.

Styky Spojených států s Československem jsou stále horší. Pravděpodobně patolízalští doufají se tím zalichotit Moskvě.

Dr. Mikuláš Ferjenčák:

Bol som povereníkom vnútra

Udalosti, ktoré popisujem sú snád' v dnešnej dobe zastaralé a nezaujímavé. Mám však zato, že máme akúsi mravnú povinnosť uľahčiť historikom napísať pravdivo a objektívne dejiny. Mojou snahou a jediným cieľom je poslúžiť tomuto účelu v popise tých udalostí, ktorých som sa, ako štátny tajomník MNO a pozdejšie, ako povereník vnútra na Slovensku účastnil.

Bol som dôstojníkom veterinárnej služby z povolania v armáde Československa. Táto armáda, až do druhej svetovej vojny bola nepolitická. Vojaci a dôstojníci nemali volebného práva a neúčastnili sa politického diania. Osobne ma politika nezaujímala. Žil som bez starosti a šťastne. Po okupácii mojej vlasti som však považoval za svoju národnú a vojenskú povinnosť bojovať všetkými, mne dostupnými prostriedkami, proti uchvatiteľom. Po oslobodení som sa nehlásil do žiadnej politickej strany. Netúžil som po žiadnej politickej kariére.

5. apríla 1945 bol som menovaný, bez osobného pričinenia, zaslužilým vojakom Slovenského národného povstania a povereníkom pre národnú obranu za SNP, štátnym tajomníkom v Ministerstve národnej obrany, vlády Československa. Úrady štátnych tajomníkov a povereníkov boli zriadené za povstania, potažne až po vojne, ako výdobytky národného povstania na Slovensku. Právomoc štátneho tajomníka, zrovna tak, ako povereníka vnútra až do roku 1948 nebola uzákonená, ani vládnym nariadením upravená. Viedlo to k večným kompetentným sporom. Ako štátny tajomník MNO pripadal som si často, ako nežiadúci a nepohodlný na ministerstve. MNO, včetně ministra gen. Svobodu a náčelníka hlavného štábu gen. Bočka, bolo v tejto dobe úplne pod vplyvom ppl. B. Reicina (šéfa obranného zpravodajstva armády) a ppl. dr. Procházky (šéfa armádnej osvetovej služby).

Moja činnosť, ako štátneho tajomníka MNO se sústreďovala hlavne na hájenie záujmov slovenskej zložky armády, na zastupovanie ministra gen. Svobodu v brannom výbore a na dochádzky do schodzí vlády. Jednania vlády, nakoľko o podstatných veciach rozhodovala t.zv. Národná Fronta mi pripadali často, ako prosté "handlovanie-kuch-handlunk". Vy nám vypustite toto z nacionalizácie a my nebudeme nič namietat' proti vypusteniu podniku na ktorom vy máte záujem. Nepolitickí ministri (Jan Masaryk, gen. Hasal a ja) sme boli pri týchto jednaniach piatym kolesom u voza. Raz si min. Masaryk neodpustil poznámku, vyzval gen. Hasala a mňa, aby sme sa išli vyčúrat', že to bude prospešnejšie. Ako štátny tajomník MNO som si vyhradil právo rozhodovaní týkajúcich sa slovenských dôstojníkov ako npr. prijatie do armády, povyšovanie pensionovanie a pod. Snažil som sa všemožne hatit' demoralizačnú činnosť OBZ a armádnej osvetu a ich snahu nútiť dôstojníkov ku vstupu do komunistickej strany Slovenska, ako aj prijímanie partizánov bez predbežného výcviku do armády. Trval som na zásade, že každý dôstojník obvinený z kolaborantstva s nacizmom a slov. fašizmom má právo a má mu byť umožnené, aby sa hájil a o jeho kolaborantskej činnosti majú byť predložené prijímacej komisii hodnoverné doklady. Zriadil som preto v Bratislave osobitnú prijímaciu komisiu, do čela ktorej som menoval plk. gšt. Júliusa Nosku, bývalého náčelníka štábu Prvej československej armády na Slovensku za povstania. Zriadil som tiež filiálku úradu štátneho tajomníka MNO v Bratislave pod vedením pplk. Milana Poláka, poslanca strany demokratickej. Vylúčil som tak do značnej miery vplyv komunistov pri prijímaní a menovaní dôstojníkov Slovákov na veliteľská miesta. Na prípady prijímania a menovania dôstojníkov českej národnosti na vyššie veliteľské miesta som nemal podstatnejšieho vplyvu. O týchto rozhodovali gen. Svoboda, gen. Boček a hlavne

pplk. Reicin a pplk. Procházka. Mňa k týmto jednaniam bud' nepozvali, alebo postavili pred hotovú vec, ako npr. v prípade veliteľa tankového vojska v MNO gen. Talavaniu. Jeho prijatie, na návrh Reicina a dr. Procházky bolo povodne zamietnuté. Ja, náhodou prítomný, som žiadal o vieruhodné doklady o jeho namietanej spolupráci s Nemcami. Boli mi prisľúbené, ale pri najbližšej, podobnej schodzke, na moj dotaz čo je s prípadom gen. Talavaniho, mi oznámili, že jeho vec je v poriadku a že bol prijatý. Bol som si istý, že ho prinútili podpísať prihlášku do komunistickej strany. Takýchto a podobných prípadov bolo viac ako dost'. Zriadením osobitnej komisie v Bratislave som, do značnej miery, zamedzil tiež, že sa do armády, alebo aspoň na vedúce veliteľské miesta, nedostali vyložení exponenti komunistickej strany ako npr. plk. Imro, lebo plk. gšt. Talský. Postavil som sa rozhodne, ako štátny tajomník MNO proti výkladu zákona o prijímanie dôstojníkov Slovákov do armády, ktorý výklad potažne prevádzacie nariadenie hájil poslanec dem. strany Slovenska dr. Mišo Zibrín, podľa ktorého dôstojníci, ktorí slúžili za, alebo po povstaní v tzv. Hašikovej armáde (minister obrany bratislavskej vlády za a po povstaní), alebo mali, lebo majú manželky nemeckého povodu, nesmeli byť do armády prijatí, ani keď sa priprav na povstanie, alebo povstania samotného účastnili a boli svojou vernosťou a spoliahivosťou k Československu známi, ako npr. pplk. gšt. Antonín Ciprich, lebo plk. Mirko Vesel.

Po voľbách v roku 1946 odišiel som z vlády. Miestopredseda vlády za demokratickú stranu Slovenska Janko Ursíní ma síce znova vyzval, aby som vstúpil do strany demokratickej a že ma tak navrhne znova na miesto štátneho tajomníka v MNO. Odmietnul som a chcel som mať od politiky pokoj. Bohužial osud mi to nedoprial. Vo voľbách roku 1946 demokratická strana Slovenska získala na Slovensku väčšinu hlasov a žiadala vo Sboře povereníkov pre seba rezort Povereníctva vnútra, ktorý až do tejto doby bol výhradnou doménu komunistov. Komunistická strana Slovenska z pochopiteľných dôvodov, toto povereníctvo postúpiť demokratom za žiadnu cenu nechcela. Po dlhom vyjednávaní a tak vzniklej politickej neistote, hlavne zhoršenia bezpečnostnej situácie, za ktorej štátna bezpečnosť používala všetky možné zastrašovacie prostriedky proti kandidátom demokratickej strany na tento úrad (známy prípad dr. Franeka) sa demokratická strana nakoniec rozhodla navrhnuť na tento úrad osobu nestraničku a nepolitickú a kolaborantstvom nazat'áženú. Predseda strany dr. Jozef Lettrich ma žiadal a apeloval na moju národnú a vojenskú povinnosť, aby som tento úrad prevzal. Dr. Lettrichovi som túto jeho žiadosť odmietnuť nemohol, pripadalo by to, ako útek od ideálov a cieľov povstania. Vedel som však veľmi dobre čo ma čaká. Po skúsenostiach z mojho krátkeho pobytu v Moskve a informáciach, ktorých sa mi dostalo od osob, ako npr. prof. dr. Drtiny o nezáujme západných spojencov na osude národov, ktoré pripadli do okupačnej zóny Sovietov, nerobil som si žiadne ilúzie, žeby sme v dobe dohľadnej mohli u nás nastoliť demokratický poriadok. Ostávala len jedna veľmi slabá nádej, že po vojne musí byť uzavretý nejaký mier a že sovietske vojská sa stiahnu na povodne hranice SSSR a potom, že si s komunizmom poradí národ sám. Za takýchto úvah prevzal som najzodpovednejší, najnenávidenejší a najnevďačnejší úrad, aký na Slovensku v tej dobe bol.

Úrad povereníka vnútra som nastúpil 12. augusta 1946. Povereníctvo vnútra až do tejto doby bolo vedené komunistickými povereníkmi (dr. Gustáv Husák a dr. Viktory). Všetky vedúce funkcie, počnúc prezidiálnym šéfom, prednostami odborov a väčšina oddelení boli v rukách príslušníkov komunistickej strany.

Bezpečnostné pomery v dobe mojho príchodu do Bratislavy boli neutušené, ba možno tvrdiť, chaotické. V Bratislave, až do tejto doby robili poriadky partizáni a sovietske jednotky striel'anim, znásilňovaním a odvliekáním ľuďi do SSSR. Prvým mojím činom bolo, že som navštívil ruského veliteľ'a a žiadal okamžitú nápravu. Nenechal som ho na pochybách, že si vynútim poriadok i za cenu použitia zbraní. Náprava sa dostavila takmer okamžite. Sbor Národnej bezpečnosti (SNB) na Slovensku pozostával väčšinou zo spol'ahlivých príslušníkov, bývalých četníkov, lebo príslušníkov národného povstania. Veliteľ'sky káder SNB pozostával skoro výlučne z príslušníkov povstania. Mohol som sa na nich plne spol'ahnúť, boli však pod vedením a podliehali 3. odboru (Odbor národnej bezpečnosti Povereníctva vnútra) v čele ktorého bol poslanec SNR za stranu komunistickú Lietavec. Bolo treba tohoto odstrániť.

Prvé dni mojho úradovania boli veľmi rušné. Nevedel som čo skorej robiť a naprávať, či zjednať poriadok a bezpečnosť, lebo reorganizovať povereníctvo, alebo sháňať spol'ahlivých spolupracovníkov a odborných poradcov a prijímať rozné delegácie so s'tažnosťami, ako npr. delegáciu slovenských Sokolov (br. Kováčik a starosta sokolskej župy zvolenskej), ktorí si s'tažovali, že im ani Husák ani Viktory nechceli povoliť Sokol na Slovensku. Nápravu som zjednal hneď, vydaním nariadenia o povolení činnosti s okamžitým vrátením sokolského majetku, ktorý bol používaný, najskor Hlinkovou gardou a po oslobodení komunistickou stranou. Bolo treba vyhovieť tiež s'tažnostiam židov, že sú na mnohých miestach prenasledovaní bývalými gardistami a povereníctvo dosiaľ nezjednať nápravu. Hlásili sa tiež aj príslušníci cudzích štátov o svoje, komunistami zhabané, majetky a podniky (npr. cigorkárňa v Sereďi, ktorá patrila švajčiarskej firme). Okresné národné výbory a Okresné správne komisie, ktoré menovali povereník vnútra boli skoro výhradne v rukách komunistov. Začal som s tým najnaliehavejším t.j. s úpravou bezpečnostných pomerov. Blízkosť Červenej armády (na druhej strane Dunaja), ako aj príslušníci komunistickej strany v parlamente, vo vláde a vo sbore povereníkov boli faktormi, ktoré posmel'ovali partizánov a príslušníkov komunistickej strany ku svojvoľným činom a zastražovali element demokratický. Zbehovia Červenej armády, ktorí sa potľukovali po Slovensku, príslušníci ukrajinskej oslobodzovacej armády (Benderovci), ako aj zbytky Hlinkovej gardy, ktorí podnecovali protizidovské, protičeské a protičeskoslovenské demonštrácie, prítomnosť dr. Tisu v bratislavskej vaznici, prípravy na jeho súdny proces, nepridali tiež k ukl'udneniu. Cieľom komunistov i slovenských gardistov, ktorí udržovali spojenie so zahraničnou, separatistickou emigráciou a začali organizovať aj ozbrojené úderné jednotky (Biele légie), bolo robiť a udržovať v zemi neporiadok, neistotu a strach a z tejto t'ažiť politicky. Protizidovské demonštrácie, podnecované príslušníkmi Hlinkovej gardy, ako aj protičeské a protičeskoslovenské demonštrácie v Chynoranoch, Piešť'anoch, Šarpii, Novom Meste nad Váhom, Topolčanoch a inde ma prinútili, že som nahradil prednostu 3 odboru (Odbor bezpečnosti) poslance Lietavca, odborníkom, právnikom a politickým vazňom a nekomunistom dr. L'udovítom Černom. Pozval som si veliteľ'a SNB ppl. Ondreja Júnyho, ktorému som vysvetlil situáciu a zrejme úmysly komunistov aj slov. gardistov, nariadil som mu zakročovať proti podnecovateľom všetkými prostriedkami, zriadiť údernú jednotku z príslušníkov SNB, vybavenú autobusmi a hotovú zakročiť proti akýmkoľvek výtržnostiam čo najskor a čo najrozhodnejšie. Prislúbil som mu osobnú pomoc a ochranu proti predpokladaným útokom zo strany komunistov. Demonštrácie a výtržnosti boli v krátkom čase zastavené. Iniciátori demonštrácií boli zaistení a odovzdaní súdom. Navštívil som v tejto chaotickej dobe tiež biskupa Necsey-ho (sprostredkoval mi to R. Fraštac-

ký), ktorému som vysvetlil situáciu, netajil som sa pritom obavami, že keď nebudeme vstave my sami si zjednať poriadok, že nám ho zjednajú partizáni, alebo Červená armáda. Navštívil som tiež za tým istým účelom, niektoré okresné národné výbory (Púchov, Piešť'any, Nové Mesto nad Váhom, kde som tiež upozorňoval na nebezpečie nežiadúcich zákrokov z nežiadúcej strany. Všade som sa stretol s pochopením.

Po akomsi ukl'udnení bezpečnostných pomerov som sa venoval otázke personálneho obsadenia odborov a oddelení Povereníctva vnútra, ktoré do mojho príchodu boli väčšinou v rukách neodborníkov a príslušníkov komunistickej strany. Za prezidiálneho šéfa som si vzal, na odporúčenie dr. Lettricha, dr. Kazára, bývalého okresného náčelníka vo Zlatých Moravciach; za osobného tajomníka, na doporučenie R. Frašťackého, dr. L'udovíta Gálíka tiež príslušníka strany demokratickej. Z osmych odborov Povereníctva som u piatich odborov nahradil neodborníkov, príslušníkov komunistickej strany, odborníkmi, právnikmi. Z dôležitých odborov ostal ešte v rukách komunistov, odbor siedmy (neuniformovaná štátna bezpečnosť). Tento odbor som sa snažil hneď od samého začiatku mojho úradovania dostať pod odborné, nestraničné vedenie a vymaniť ho z vplyvu Ministerstva vnútra v Prahe. Nutno sa pritom zmeniť, že okrem tohto 7.odboru Povereníctva, malo Ministerstvo vnútra v Prahe t.zv. slovenské oddelenie vedené povestným mjr. Pokorným (človek, šéfa NKWD Beriu), ktoré prevádzalo na Slovensku vlastnú zpravodajskú službu a kontrolovalo moj siedmy odbor. Existencia tohto slovenského oddelenia v Ministerstve vnútra v Prahe, bola ministrom vnútra (Nosek) neustále popieraná. Pokiaľ išlo o výmenu prednostu 7. odboru Povereníctva, sa komunisti a v prvom rade predseda Sboru povereníkov dr. G. Husák, vyjadril jasne, že tento odbor z rúk nepustia za žiadnu cenu, ani za cenu rozbitia Národného frontu Slovenska. Musel som postupovať veľmi opatrne a obozretne, keď som chcel doceliť nejakú zmenu k lepšiemu v tomto odbore. Chcel som sa oprieť o Národný front, kde som túto podporu dúfal nájsť v jeho demokratickej väčšine. Predložil som preto ešte koncom septembra 1946 návrh na reorganizáciu Povereníctva vnútra, v rámci ktorej som dúfal presadiť výmenu nekvalifikovaného prednostu, príslušníka komunistickej strany, za odborníka, právnik alebo dôstojníka zpravodajskej služby, nekomunistu. Národný front Slovenska však nerozhodol ani na moju opakovanú žiadosť a urgovanie. Rozhodol som sa preto, že túto výmenu urobím sám. Požiadal som svojho prezidiálneho šéfa (moj zástupca na Povereníctve) dr. Kazára, aby mi našiel vhodnú osobu, neskompromitovanú službami za Slov. štátu a odborníka. Sám som tiež vyzval niekoľko osob (dr. Jakubóczyho, prednostu okres. nár. výboru v Trenčíne, demokrata a politického vazňa, dr. L'udovíta Černo, prednostu 3 odboru mojho povereníctva). Dr. Kazár medzi inými vyzval a navrhoval dr. Maloveckého (demokrata a úradníka na Predsedníctve slov. národnej rady; dr. Viesta, policajného úradníka a demokrata). Žiadny z vyzvaných a navrhovaných toto odiózne miesto prijať nechcel, ani za cenu žeby musel odísť do výslužby. Nepomohlo ani uisťovanie, že budú pod ochranou demokratickej strany (čo som predpokladal) a povereníka vnútra. Keď toto nepomohlo, chcel som zriadiť u tohoto odboru aspoň právne oddelenie vedené odborníkom, aby som aspoň nejak zmiernil, alebo zamedzil nezákonné výčiny tohto siedmeho odboru, ale ani toto miesto nechcel nikto prijať a nastúpiť. Konečne som uvažoval aspoň dostať do tohto odboru, nejak, niekoľko spol'ahlivých a zákonov dbalých ľuďi. Požiadal som hlavného veliteľ'a SNB (ppl. A. Júnyho), aby mi pomohol a navrhol niekoľko spol'ahlivých dôstojníkov SNB, ktorých som mienil, po patričnom preškolení umiestniť u siedmeho odboru.

(Pokračování příště)

Pražské styky s Angolou

Praha hostila angolského ministra obrany Pedra Maria Tonhu, který zavítal na májové oslavy. Pražský rozhlas se o tom rozhovořil, ale ani slůvkem se nezmínil o osudu československých občanů, kteří jsou již od dubna v zajetí angolských povstalců. O osudu 66 československých mužů, žen a dětí se mlčí. Tito ubožáci byli uneseni Unitou, organizací povstalců, kteří bojují za osvobození Angoly ze sovětského područí. Byli donuceni pochodovat horským terénem v době dešťů do vzdáleného tábora Unity, asi dvě stě mil od hlavního města Luandy. Ve skupině je lékařka a dvě ošetřovatelky, které se měly starat o československé pracující a jejich rodiny. Mezi muži je několik inženýrů a techniků, kteří s kubánskými techniky pracovali v Angole na zařízení papírny. Pro slabší a děti je to utrpení.

Unita prohlašuje, že nabídla angolské vládě předat děti ihned Mezinárodnímu červenému kříži a svou nabídku prý opakovala formálně v Bruselu. Dále byla ochotna vyměnit šest československých zajatců za šest britských vojáků vězněných v Angole již několik let. Českou lékařku jsou ochotni vyměnit za francouzského lékaře odsouzeného na 8 let v Afghanistanu, kde léčil zraněné povstalce.

Jednání na dálku nebere konce. Praha asi čeká na rozkazy z Moskvy a Moskva je notoricky tvrdá k lidskému utrpení.

ZPRÁVY OBLASTÍ A ODBOČEK

New York

Z podnětu Rady svobodného Československa starosta města New Yorku Edward I. Koch vydal k 64. výročí smrti generála Milana Štefánika vyhlášení.

Oblast Michigan

ČSNRA oznamovala ve svém kalendáři:

16. května (May 16) - pondělí

Uvítáme v Michiganu již podruhé oblíbeného spisovatele a humoristu Vladimíra Škutinu. Na známé a populární besedy, které pořádá pro krajany, naváže zde celovečerním pořadem: "Co tomu říkáte pane Škutino po 4. letech v exilu?" Přinese opět hodně humoru o tuzemsku a tamzemsku. Na příklad jak potkal 27 budoucích prezidentů a uslyšíme také o jeho nové knížce s otevřeným koncem, která bude pro přítomné k dostání se slevou. Je to humoristicko-satirický kriminální román o české rodině na dovolené u moře v Jugoslávii a můžete se zúčastnit ankety na rozřešení záhady.

Vladimír Škutina byl v Československu velice populární na televizi. Byl komunisty řadu let vězněn a v exilu ho známe hlavně z vydávání časopisu Magazin, knih a článků. Začátek besedy je v 7:30 večer v Clubroom Glens of Bloomfield, Bingham Rd. Bar bude již otevřen v 6:30 hod. Vstupné \$5.00.

22. května (May 22) - neděle

Sokol Detroit sponzoruje promítání barevného filmu "Božská Ema", který pojednává o legendární české operní pěvkyni Emě Destinové. Vstupenky obdržíte pouze v předprodeji. Zašlete šek a přiložíte na vás adresovanou a oznamovanou obálku na adresu: Carl Pondell, 3801 Franklin Park Dr., Sterling Heights, MI 48078 (tel. 979-5750), nebo Bruce Janda, 33040 Middleboro, Livonia, MI 48154 (tel. 421-1761). Vstupné pro dospělé \$3.00 - pod 17 let \$1.00. Film je česky mluvený s anglickými podtitulky a bude se promítat v moderním sále Ford Motor Headquarters Bldg. - zadní vchod!

12. června (June) - neděle

Bude se konat schůze O. V. ČSNRA Michigan. Pozvánky delegátům zašleme.

8., 9. a 10. července (July 8, 9, 10) - pátek, sobota, neděle

Sokol Detroit bude pořádá již šestý festival ve Wyandotte, Michigan. ČSNRA se letos opět zúčastní. Hledáme dobrovolníky, kteří nám pomohou s přípravou, nebo během festivalu. Podrobnější informace o programu přineseme příště.

Drobné zprávy:

Profesor Emeritus - Vladimír Bezděk, obdržel "G. Flint Purdy" - výroční cenu za mimořádné zásluhy ve vybudování oddělení sbírek německé literatury v knihovně Wayne State University. Blahopřejeme!

Oblast Michigan (Pozdější zpráva)

V pondělí, dne 16. května jsme zde uvítali Vladimíra Škutinu, který nám přivezl "fúru čistého vápna". Besídka plná nenapodobitelného Škutinovského humoru byla odměněna zaslouženým potleskem. Ta vážnější část programu se také velice líbila a nikomu se ani nechtělo domů. Srdečně jsme se rozloučili též s jeho milou chotí, která k nám poprvé zavítala.

Příštím rokem formát a též jméno "Magazínu", který pan Škutina dělá ve Švýcarsku, bude změněn na "Reportér", mnohými z nás dobře známý časopis, který dříve vycházel v Československu. Většina členů autorského kruhu se totiž nachází za hranicemi a teď budou v této práci pokračovat.

Byl velký zájem o novou knížku Vl. Škutiny "Mrtvá babička na střeše automobilu". Kdo ji ještě nečetl, může si ji u nás objednat. Cena s poštovným je \$10.00. Objednávky (též na "Reportér") vyřizuje br. Jan Šrámek, 53321 Villa Circle, Utica, Mi. 48087. Zájemcům též na požádání zašle seznam knih, které má na skladě. Za úspěšný večer patří také poděkování našim sestrám, které obětavě napekly dobrot a obsluhovaly Snack Bar.

Připravujeme se teď na Československý Festival v Michiganu, na který vás srdečně zveme. Pořádá se v chlazené hale v Yack Arena ve Wyandotte (předměstí Detroit), 3131 Third at Eureka.

Pátek 8. července od 6 p.m. do půlnoci - Sobota 9. července od 4 p.m. to 1 a.m. - Neděle 10. července od 2 p.m. do 10 p.m.

Je to již šestý festival sponzorovaný Sokolem Detroit. Naše michiganské odbočky ČSNRA se zúčastní se 4. stánky. Jsme si jisti, že program ve vkusně upravené hale bude pro vás příjemným překvapením. Bohatý výběr chutného pečiva, jídla a nápojů, 5 populárních, známých kapel, taneční parket a dobře zásobené stánky budou nás dobře reprezentovat. Rádi zašleme podrobnější informace. Přijďte se svými přáteli na Československý festival.

"Štefánik byl na safari"

Skoro 50 členů odbočky Štefánik a jiní milí hosté prožívali 23. dubna safari, které líčil ředitel Lincoln Park Zoo, dr. Lester Fisher. Líčil zážitky a ukazoval diapositivy z cesty, kterou se svou ženou a našim cestovatelem Ernestem Prosnicem vykonali do Botswany a Zimbabwe, aby přinesli domů co největší kořist - to jest obrázky a natočené pásky divoké zvěře v těchto zemích Afriky.

Tato velmi zajímavá a přitom poučná přednáška se konala v domě našeho člena Mistra Ervína Synka ve Winnetce, který opustil svůj ateliér v Chicagu, aby zde u jezera si vybudoval nové prostředí pro svou uměleckou tvůrčí práci.

Po přednášce bylo podáváno bohaté občerstvení pečiva a kávy. Ale nikdo nešel domů, protože následovala neohlášená druhá část programu, na kterém vystoupila naše mladá krajanka Clara Strádalová, která studovala hru na kytaru u profesora Štefana

Raka v Praze. Pokračovala ve studiích po opuštění Československa v Německu a ve Francii. Přednesla nám několik vybraných skladeb upravených pro kytaru. Má krásný přednes a je zřejmé, že studie brala vážně. Je jisté, že ji uslyšíme častěji v budoucnu. Byl to krásný zážitek.

A samozřejmě hudební recitace, zvláště zahraná na kytaru, zlákala všechny přítomné ku zpěvu. S jejím doprovodem a za vedení milého hosta br. lékárníka Holečka, nedali jsme si ujit příležitost zazpívat si naše zamilované národní písničky a tak se tato velmi krásná schůze protáhla, nikdo nechťel opustit krásné prostředí a milou společnost.

B.K.

Slavnost, na kterou nezapomeneme . . .

V místě nejkrásnějším, na břehu michiganského jezera v Grant parku byl 15. května 1983 dedikován pomník Karla Havlíčka Borovského. Počasí bylo nevlídné, foukal pověstný chicagský vítr a zima. Štěstí ještě, že nepadal sníh nebo déšť. Ač bylo nepříznivé počasí přivázely desítky aut a autobusů naše krajany k Havlíčkovu pomníku.

Bylo to mohutné shromáždění Čechů, Slováků a našich přátel, kteří přišli vzdát hold velkému muži našeho národa, Karlu Havlíčku Borovskému. I děti českých škol mu přišly zazpívat. Havlíčkův pomník byl v záplavě vlajek a pestré směsi českých národních krojů. Program slavnosti řídil pan Frank Vodrážka, předseda American-Czechoslovak Congress. Přivítal přítomné a zhodnotil dílo velkého Čecha. Dámský a pánský sbor zazpíval národní hymny pod taktovkou pana Ivičiče. Hlavní projev měl pan James Krákora, jednatel Amerického čl. kongresu. V anglické řeči vylíčil velkou práci českého novináře, politika, spisovatele a především vlastence. Na závěr slavnosti, v české řeči, přimlouval se náš misijní otec Vojtěch Vít, abychom zůstali věrní velkému odkazu Havlíčkovu.

Slavnost pokračovala odpoledne v McCormick Place, kde ji opět řídil pan Fr. Vodrážka. Invokaci přednesl náš misijní otec V. Vít. Poslankyně Judy Baarová-Topinková oznámila, že guvernér státu Illinois James Thompson prohlásil 15. května dnem Karla Havlíčka Borovského a státní zákonodárny sbor ve Springfieldu na návrh pí. Baarové-Topinkové přijal resoluci, která oceňuje jeho velkou práci. Bývalý člen čl. parlamentu, tohoto času předseda Oblastního výboru ČSNRA Fr. Desenský vylíčil v české řeči životopis Havlíčkův, prolnutý opravdovým vlastenectvím. Byl to muž nevědění nadání a velké píle, který vznítil české uvědomění a získal tím lásku celého národa.

Potom následovalo vystoupení sokolských jednotek a tance v národních krojích Moravských spolků, Besedy a Klubu Domova. Program měl velmi pěknou úroveň a je třeba poděkovat všem, kteří účinkovali na národopisném programu. Myslíme, že den dedikace pomníku bude zaznamenán v dějinách českého i slovenského lidu, který se úspěšně podílel na budování této velké země americké.

Sto let Národního divadla v Praze

Klub Domov na svém Majálesu 7. května 1983 v chicagském Velehradě oslavil stoleté výročí Národního divadla v Praze. Bylo to velice krásné oslavovat stoleté výročí Zlaté kapličky nad Vltavou. Nejdůležitější však bylo, že vzpomínková oslava měla zajímavý program, který byl opravdu umělecky proveden. Pro malý rozsah tohoto listu nelze nám podat popis slavnosti. Poznamenáváme jen, že je opravdu třeba poděkovat všem, kteří program připravili a i těm, kteří tento program tak krásně předvedli. Popis programu, jeho provedení, jména účinkujících a komentáře najdete v Hlasu Národa z 21. května 1983. Nám, kteří se zúčastnili tohoto kulturního večera zůstala jen povinnost poděkovat s přáním, aby Klub Domov v této dobré práci pokračoval.

D.

GAMA

- odbočka Československé Národní rady americké ve spolupráci s Oblastním výborem Chicago, vás srdečně zve na besedu s Vladimírem Škutinou na téma: Co tomu říkáte, Pane Škutino po 4 letech v exilu? O českém humoru v tuzemsku i tamzemsku. Přežije čl. exil rok 2000? Jak jsem poznal 27 budoucích čl. prezidentů, ale hlavně o legraci - aby byla.

Kdy?: sobota 11. června 1983 v 7:00 večer.

Kde?: příjemný sál Velehradu, 2657-59 Lawndale, Chicago.

Něco k zakousnutí a svlažení hrdla bude také pro vás připraveno.

Trochu informací o Vladimíru Škutinovi, který se narodil 16. ledna 1931 v Praze. Stal se populární jako Presidentův Vězeň tří komunistických presidentů. Držitel zlaté olympijské medaile za literaturu. Jeho televizní komedie "Ztracená revue" a "Půjčovna talentů" získaly dvakrát Zlatou růži na Mezinárodním televizním festivalu v Montreux. Film a televizní seriál "Jezdec a smrt", natočený podle jeho románu, vyhrál Velkou cenu na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Na Západě je známý jako autor seriálu "Kriminalistická laboratoř" (52 dílů) a "Anekdotařium". Spolu s režisérem Jaroslavem Gillarem autor pěti divadelních komedií, které se s úspěchem hrají na západoevropských scénách. V exilu vydal už 19 knížek, z nichž vedle obou dílů "Presidentova vězně" největšího úspěchu dosáhla "Tak už jsem tady s tím vápnem, pane Werichu", "Rodič v síti" a "Máš na hlavě zahrádku, řekli moji rozkošní spolužáci". Je šéfredaktorem zábavného časopisu "Magazín".

V rámci besedy bude k mání jeho nová knížka "Mrtvá babička na střeše automobilu - a její záhadné zmizení . . .?" Neuvěřitelný případ české exulantské rodiny na dovolené u moře v Jugoslávii, kde došlo k naplánovanému setkání s nepro následovanými příbuznými z Prahy. Satira a detektivka s otevřeným koncem.

Chcete-li ztrávit příjemný večer, přijďte určitě - nebudete litovat. Vstupné \$5.00.

Dary - In Memoriam

Františka Kalkuse	
Odbočka 28. říjen, IL	\$200.00
Dary na činnost ČSNRA	
District Alliance of Czech Catholics, OH	\$ 15.00
Jerry J. Kovandaa, NJ	5.00
Karel Burian, IL	8.00
Mildred Končel, IL	4.00
Frank Kozubik, IL	10.00
Dr. A. J. Celerin, Canada	14.00
Henry Korn, NY	3.00
Gretchen Votruba, MI	13.00
Česká Síň Karlín, OH	6.00

Platby - Členské příspěvky odboček

Odbočka Gen. Milan Štefánik, IL	\$ 54.00
Odbočka CNCA Washington, DC	768.00

Čertův kámen

Knihy starých lidových pověstí z Českomoravské Vysočiny. Podáno veršem a ilustrováno originálními dřevoryty. Vytisknuto ručně na papíru archivní kvality v bibliofilském vydání nákladem 180 kusů. Cena US \$50.00. 20 kusů vytištěno na ručně vyráběném papíru z Velkých Losin na Moravě a ručně svázáno v kůži. Cena US \$200.00.

Omezený počet vzorků tisku a ilustrace je k dispozici.

Ilustroval, vytisknul a objednávky vyřizuje Ladislav R. Haňka, 1146 Douglas, Kalamazoo, Mich. 49007, USA. Telefon (616) 388-5631.

Rozloučení s br. Antonínem Benešem

Odešel starokrajan, na kterého máme živé, vděčné vzpomínky z doby válečné, kdy se zúčastnil krajské odbojové činnosti. Vždy obětavý, pracovitý, skromný, který každému vycházel vsříc. Získal si důvěry svou poctivostí a pracovitostí. Byl dlouholetým členem Československé národní rady americké, kde zastával po léta řadu funkcí.

Narodil se 26. ledna 1900 v Praze a přijel s rodiči do Texasu r. 1913. Po několika letech farmaření odstěhovali se do Detroitu, kde br. Beneš pak působil v krajském prostředí. Zemřel 8. května 1983 v Ithace, kde se s ním krajané rozloučili.

Za Čs. národní radu se rozloučili u rakve br. Antonín Čech z Owosso, dlouholetý přítel a spolupracovník: "Odchází od nás vzácný člověk, rodině dobrý táta, dědeček a nám v krajském životě nenahraditelný spolupracovník. Vrat'me se o několik roků zpět a zde poznáme, že odešel bratr, který dává vše pro naši československou větev. Osobně si pokládám za povinnost se rozloučit s br. Tony Benešem, členem Masarykova sdružení v Owosso, s upřímným přítelem, ve kterém jsem poznal užasnou energii a ochotu pro spolupráci. Měl jsem tu příležitost již od r. 1952, kdy jsem se s ním poprvé blíže poznal na Sjezdu ČNRA v sokolovně Havlíček-Tyrš na Lawndale ul. v Chicagu, kde jsme jako delegáti státu Michigan seděli vedle sebe a zde jsem poznal jeho lásku ke společné práci, jeho vlastenecké cítění. Od té doby jsme spolu mnohokrát pracovali i plánovali. Jestliže dnes posuzujeme všechnu jeho činnost a práci v těch všech spolicích, kde byl aktivním členem, vidíme, že br. Beneš dal tři čtvrtiny svého života na oltář své staré vlasti. Byl dobrým Američanem, ale na rodnou vlast vždy a při každé příležitosti pamatoval. Jeho opravdová práce začínala v době I. světové války. Od Národního sdružení, Sokol, Čs. nár. radu, Rád Havlíček ČSA, Masarykovo sdružení v Detroit, Masarykovo sdružení v Owosso, Michiganskou oblast Čs. nár. rady americké - až po tu krásnou práci pro českou školu v Detroit (to byla jeho pýcha, plných 11 let vedl a vyučoval děti našich rodin). Nikdy neodmítnul úřad a povinnost a většinou to byla vždy práce tajemnická a jednatelská. Když v r. 1965 odcházel na odpočinek usadil se v Ithaca, aby pak sám se přihlásil za člena Masarykova sdružení v Owosso, kde také vykonával úřad tajemníka. To byl Tony Beneš, neúnavný a plný ideálů, poctivý pracovník ve spolku i v rodině, poctivý ve spolkové práci, laskavý v rodině. Odchází nám, aby se sešel tam v neznámou s věrnou a skromnou družkou svého života Olgou, která byla jeho posilou a neúnavnou spolupracovnicí. Mnohokrát jsme je viděli ve společné práci, většinou v Sokole, v Národním domě na Butternat, kde tehdy byla činnost Sokola Detroit.

Jméno br. Beneše je navždy spjato s historií Sokola v Americe, tak jako s historií Československé národní rady americké, s historií krajské větve v Americe.

Dovolte, abych se rozloučil za něho těmito slovy, které by jistě sám řekl . . .

Sestry - bratři - moje rodino, nadešel můj čas a já odcházím cestou, po které půjdete jednou i vy . . . Vracím klíče od domu svého a jen o vlídná slova vás prosím. Byli jsme dlouho sousedy, snad jsem přijal více než jsem mohl dát. Pozvání přišlo a já odcházím a jestliže jsem vám někomu ublížil, prosím odpusťte mi v době tohoto loučení. Přejte mi klid.

Bratře Beneši, není co Ti odpouštět, vyoral jsi životní dráhu hodně hluboko a vždy rovně. My dnes Ti jen chceme poděkovat za vše co jsi ve svém plodném životě vykonal, bylo toho velmi, velmi mnoho."

Prosíme, oznamte včas změnu adresy

Oblast Chicago ČSNRA

Oblastní výbor konal schůzi v úterý večer 17. května v Mid-America Bank společenské místnosti. Předsedal br. František Desenský. Projednala se oslava přemístění sochy Karla Havlíčka a s radostí byl zaznamenán úspěch onoho dne. K pomníku na Michigan Avenue se sjelo deset busů, na 500 lidí.

Odbočky hlásily podniky. Br. Kraupner referoval o velmi zdařilém večírku severní odbočky "Štefánik". Br. Brym podal zprávu o přípravách večírku s Vladimírem Škutinou na 11. června na Velehradu.

Dalším podnikem je tradiční zájezd do Lidic v sobotu odpoledne 4. června. Čihák World Travel opět vypraví bus a přijímá přihlášky na večeri v restauraci White Fence Farm.

Řada našich členů se zúčastní zájezdu do Washingtonu ve dnech 24.-26. června k zasvěcení české národní kape. Výpravu také připravuje Cleveland a jiná krajská města. Dá se očekávat, že se sjedou krajané z celých Spojených států, aby uctili památku sv. Jana Neumana.

Měsíc červen bude bohatý na události. Před zakončením jarní sezóny přítomní odhlasovali pořádat v lednu reprezentační ples, pravděpodobně zase v Ritz Carltonu, kde se nám to letos tak vydařilo.

Československo můj osud

Dlouho očekávané paměti Paměti Prokopa Drtiny

Sledujeme tuto událost několik let, ode dne kdy byl propašován za hranice rukopis z Československa několika odvážnými Chartisty. Byli později, když už rukopis byl v bezpečí, obžalováni ze zločinu proti vládě. Přitížilo to Václavu Havlovi, že se pašování zúčastnil, nebo že o tom alespoň věděl. Konečně jsme se dočkali všech čtyř knih pamětí, vyšly v nakladatelství '68 Publishers v Kanadě. Datum se přibližně shoduje s pětatřicátým výročím komunistického puče, o kterém se v pamětech dr. Drtiny dovíme mnoho závažného, historického, co se odehrávalo v zákulisí puče, o účasti různých činitelů. Drtina je nad jiné povoláný, aby jako ministr spravedlnosti a blízký prezidentu Benešovi nám podal svědectví o předúnorové době a o puči.

Jeho paměti začínají jeho dětstvím v Praze, v rodině uvědomělé, pokrokové, jeho otec prof. František Drtina byl přítelem a oddaným spolupracovníkem prof. Tomáše Masaryka před první světovou válkou. Pro nás, kteří si ještě pamatujeme tuto vytoženou dobu národního osvobození, je to milé vzpomínání. Pro generace mladší je to poučné vžít se do minulosti, která byla sice slavná, ale měla v sobě mnoho závažných zárodků těžko řešitelných problémů.

Drtina psal paměti za velmi obtížných okolností. Když zázkamem přežil svůj pád z druhého poschodí, když se pozdravil natolik, aby mohl se zařadit aspoň částečně mezi živé, když protřpěl vězení, musel dlouhou dobu žít bez soukromí, hlídán policií. Byl však odhodlán dát národu svůj poslední dar, svoje svědectví.

Vyšlo ve dvou svazcích, každý svazek o dvou knihách. Svazek první: "Přes Mnichov do Emigrace" - "Emigraci k vítězství". Svazek druhý: "Emigraci k vítězství" - "Rok 1947 - Únor 1948". Cena jednoho svazku je \$15. Cena dvou svazků - \$28.

Sixty-Eight Publishers, Corp., Box 695, Postal Station A, Toronto, Ontario M5W 1G2, Canada.

"Poslední pocta"

Zájem o Pejskarovu "Poslední poctu", která je důstojným památkem na zemřelé československé exulanty z let 1948-1981 se měsíc od měsíce stupňuje,

Možno objednat v nakladatelství Konfrontace ve Švýcarsku neb u autora: Josef Pejskar, 330 N. Stage Coach Lane, Fallbrook, CA 92028.

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CSA FRATERNAL LIFE

(Formerly Czechoslovak Society of America)

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED